

ROM MOLEMAKER

DE KLEUR
Voor Melle
VAN BLOED

Van Rom Molemaker verscheen eerder:

Crisis
Drijfjacht
Uit de schaduw
Moord op school

WWW.UITGEVERIJHOLLAND.NL

WWW.ROMMOLEMAKER.NL

ROM MOLEMAKER

DE KLEUR VAN BLOED

Uitgeverij Holland - Haarlem

Elke overeenkomst met bestaande figuren, organisaties, gebeurtenissen en historische feiten berust op louter toeval.

Dinsdag 14 april

Sinds vandaag is mijn schoolagenda mijn dagboek.

Het bijhouden van een dagboek is een meidending, dat weet ik ook wel, en toch doe ik nu hetzelfde. Ik heb alleen niet zo'n boek met een slotje erop dus ik gebruik mijn agenda. Ik schrijf omdat ik, als dat nodig is, precies kan terughalen wat er allemaal gebeurd is en nog gaat gebeuren. En ook omdat ik verder overdag niets te doen heb.

Er wordt naar me gezocht, dat moet haast wel. Mijn moeder wordt gek van angst. Kan ik nu even niets aan doen. Kom alleen tevoorschijn als het echt niet anders kan.

Moe. Stink inmiddels net zoals de plek waar ik zit.

Is de wereld veranderd? Mijn wereld wel. Vanaf het moment dat ik voor het eerst naar het Augustinuscollege ging.

Zes weken eerder

‘Jouw vader is gek.’

‘Sorry?’ Ik keek de jongen tegenover me geïrriteerd aan. Dat was nog eens een fijne binnenkomer. Hij was een kop groter dan ik maar minder gespierd, een lange slungel. Die kon ik wel aan. Hij droeg een spijkerbroek - PME Legend, zag ik - en een zwart, openhangend jack over een grijs T-shirt, met ‘HOT BEER’ in grote, rode letters. Kort donker haar en een bril. Mijn leeftijd, dacht ik: zestien.

‘Zou je even willen even vertellen wat je daarmee bedoelt?’ vroeg ik.

‘Jij heet toch Bosroode van je achternaam?’

‘Ja?’ - wat kregen we nou? - ‘Is dat jouw probleem, gast?’ Ik hield me van den domme. Wat mensen van mijn achternaam dachten wist ik natuurlijk. Het was prettiger geweest als ik De Jong had geheten, of Smit, daar zijn er een heleboel van, maar het was Bosroode, vrij zeldzaam. En het was uiteraard de naam van mijn vader. Dat maakte een hoop verschil.

‘Nou dan. Jouw vader is knettergek.’

‘O? Wie zegt dat?’ Ik deed een stapje naar hem toe maar hij liet zich niet intimideren.

‘Die van mij,’ zei hij. ‘Hij kan het weten, en hij is niet de enige. Hij leest namelijk kranten en hij kijkt naar het nieuws. Hij houdt de dingen bij.’

Ik keek om me heen. Er liepen jongens en meiden langs me heen, sommige ouder dan ik en andere een stukje jonger. Ik kende niemand. Het was mijn eerste dag op het Augustinus,

mijn nieuwe school. De jongen tegenover me kende ik dus ook niet. Hoe wist die gast dat ik Bosroode heette? Als dat aan me te zien was moest ik me zorgen maken.

‘Hoe weet jij mijn naam?’ vroeg ik.

‘Ik weet het. Hoe is niet belangrijk. Je komt trouwens in mijn klas te zitten.’

‘Joh, wat ben ik daar blij om.’ Ik liet het sarcasme er in dikke slierten afdruppen. ‘Dat is een groot voorrecht.’

‘Tja.’ Hij haalde zijn schouders op. ‘Dat moet je natuurlijk maar afwachten. Trouwens, dat je vader gek is hoeft niet te zeggen dat jij dat ook bent.’

‘Nou, fijn dat je het even zegt,’ zei ik. ‘Ik maakte me al zorgen.’ Hij was niet stuk te krijgen en bleef kalm. ‘By the way, ik heet Jesper,’ zei hij. ‘Jij?’

‘Michiel. Dus dat wist je dan weer niet?’

Hij keek me nadenkend aan, alsof hij me aan het proeven was, een minuscuul glimlachje rond zijn mond. ‘Oké,’ zei hij. ‘Nou, ik zie je hè?’ Hij liep slungelig, zonder nog om te kijken en ongehaast, naar een groepje leerlingen dat vlak bij de deur stond.

Ik keek hem na. Die ging daar natuurlijk vertellen wie ik was. Hij zou wel eens gelijk kunnen hebben al vond ik dat hij het niet moest gaan rondbazuinen. Het ging tenslotte wel over mijn vader. Ik keek om me heen en zette me onwillekeurig schrap. Behalve hij was er niemand die aandacht aan me schonk. Misschien viel het mee.

‘Laat me er even door, jongens.’ De man die zich had voorgesteld als mijn mentor - was het nou Baardmans, ik wist het niet meer - baande zich een weg door een kluwen van leerlin-

gen onder aan de trap. Ik liep achter hem aan. Ik wist zeker dat er waren die me nieuwsgierig nakeken, gewoon omdat ik hier nieuw was maar ik sloot me ervoor af. Ik zou mijn plek hier wel veroveren, daar was ik zeker van.

Ik zag die jongen, Jesper, een meter of tien voor me uit. Vreemde gast. Ik had me niet voorgenomen om mijn plek met mijn vuisten te veroveren maar iedereen kon het krijgen zoals hij het hebben wilde.

Mijn vader, gek of niet, was op het achterlijke idee gekomen om te gaan verhuizen. Omdat hij, zoals hij zei, 'dichter bij het vuur wilde zitten'. En omdat hij sinds een paar jaar in de politiek zat bedoelde hij met 'dicht bij het vuur': Den Haag. Waar het centrum van de macht was, zoals hij zelf zei. Ik was er niet blij mee maar er was meer. Die paar jaren in de politiek hadden hem veranderd. Hij was harder geworden en ik miste de vader die hij vroeger was. Toen het leek of hij niet alleen mijn vader was maar ook mijn vriend.

Den Haag had hij trouwens nog niet helemaal gehaald dus het was Utrecht geworden. Dikke shit waar ik niets tegenin kon brengen.

Een grote, dikke jongen baande zich een weg door de massa op de smalle trap zodat ik bijna plat werd gedrukt tegen de muur. Hij keek op zijn smartphone en lette niet op zijn omgeving. Ik verloor het contact met mijn kersverse mentor.

'Zo!' Een meisje dat naast me liep werd ook bijna verpletterd. 'Bór! Gaat het een beetje?'

Bor bleef stug op zijn smartphone kijken terwijl hij de middelvinger van zijn vrije hand opstak.

'Aso,' mompelde ze en toen keek ze mij aan. 'Ken ik jou?' vroeg ze. 'Ben je nieuw?'

‘Gloednieuw.’ Ik knikte. Sodeju, dat was nog eens een mooie meid. Groot, blond, geruit overhemd. Fijne mond en grijze ogen, ik zag het in één geofende oogopslag.

‘Welke klas?’ Ze bekeek me nieuwsgierig.

‘Ja,’ zei ik. ‘Dat weet ik eigenlijk niet. Ik ben mijn mentor kwijt.’ Ik wees naar voren waar het nu volop spitsuur was.

‘Wie is je mentor?’

‘Ik kon hem niet goed verstaan... Beardmans?’

Ze dacht even na en lachte. ‘Waarsma, denk ik,’ zei ze. ‘Nou, dat is mijn mentor ook. Ik ben Kaja.’

‘Michiel.’

‘Volg mij.’ We lieten ons meedrijven met de stroom, sloegen linksaf toen we boven aan de trap waren en stopten bij de deur van lokaal nummer 146. Een groep leerlingen stond te wachten tot de deur van het slot ging. En daar was mijn mentor ook weer, Waarsma, leraar biologie. Dat hoorde ik van Kaja, die mooie chick. Hij zocht naar de goede sleutel aan zijn sleutelbos. Niemand besteedde aandacht aan me. Ze letten vooral op elkaar, duwden, en riepen van alles in het rond.

‘Hé, Rafik, nieuwe fiets gejat?’

‘Niks jatten, jongen. Baantje.’

‘Meneer Waarsma, ik ben mijn huiswerk vergeten.’

‘Vergeten te maken?’ Meneer Waarsma had nog steeds de goede sleutel niet.

‘Nee, het ligt thuis.’

‘Jongens, ga eens achteruit. Jullie staan in mijn licht.’

De hele groep deed massaal een stap achteruit zodat ik meteen weer met mijn rug tegen de muur stond. Toen vond Waarsma eindelijk de sleutel. De verkeersknoop loste op en de groep stroomde het lokaal in. Ik ging als laatste naar binnen. Ik bleef

naast het digibord staan terwijl ik onaangedaan de klas in keek. Waarsma mikte zijn tas op zijn bureau. Hij keek zoekend rond tot hij mij zag staan. 'Juist, daar ben je,' zei hij. Hij maakte met een handgebaar duidelijk dat ik nog even moest blijven staan en klapte in zijn handen. 'Zitten allemaal, kom op.' Ik keek naar mijn toekomstige klasgenoten van havo4b. Onbekende gezichten.

'Hé, schiet eens op, Chris, Hazim, zitten, pet af, tas op de grond, blijf van elkaar af, kom nou.'

Ik zag Kaja bij het raam zitten. Vlak voor haar zat Jesper. Hij deed niet mee met het lawaai maar zat rustig op zijn plek. Hij keek naar me. Ik kon aan zijn gezicht niet zien wat hij van me dacht.

Toen het na nog wat aansporingen eindelijk rustig was geworden zei Waarsma: 'Ik wil even jullie nieuwe klasgenoot voorstellen. Dit is...' - hij haalde een briefje uit zijn zak - 'Michiel Bosroode.' Het was niet heel duidelijk maar er was even een korte aarzeling in zijn stem. Hij kende die naam, dacht ik. Die dacht misschien ook dat mijn vader gek was al zou het kunnen dat ik te achterdochtig was.

'Wil je iets over jezelf vertellen?'

'Ik kom uit Stadskanaal,' zei ik. 'En nu woon ik in Utrecht.' Daar wou ik het maar bij laten. Waarsma wachtte even of er nog meer kwam. 'Dat was het?' zei hij toen.

Ik knikte, en Jesper stak zijn vinger op. 'Jouw vader zit toch in de politiek?' zei hij.

'Ja,' zei ik, uitdagend bijna. Wat mijn vader deed had niks met deze school of deze klas te maken. En ook niks met mij, eigenlijk. Dat wilde ik graag zo houden maar ik hoefde me nergens voor te schamen.

‘Dat doet er nu niet toe, Jesper,’ zei meneer Waarsma.
‘Hij zit in de Tweede Kamer.’ Jesper vond van wel. ‘Voor de PNB.’

Het werd stiller dan stil.

Wat de PNB betreft, de Partij voor Nationaal Belang, dat was voor mij ongeveer hetzelfde als niemandsland. Met politiek hield ik me niet bezig. Zonde van mijn tijd. Als mijn vader bezig ging over te weinig kansen voor mensen van ons eigen volk sloot ik me af. Hij zanikte over Europa, dat er elke keer weer geld naar Griekenland ging. Dat dat geld beter in ons eigen land aan de zorg kon worden besteed. Bijvoorbeeld. Dat er te veel asielzoekers naar Nederland kwamen. Hij bekeek het maar.

Het was niet dat ik het al of niet met hem eens was, het maakte me gewoon geen bal uit.

Saartje, mijn zusje, was nog te jong en onbezorgd om erover na te denken. Wat mijn moeder ervan vond wist ik eigenlijk niet. Ze liet zich er nauwelijks over uit. Misschien kicke ze op het idee dat ze ooit de vrouw van de minister-president zou worden. Wat nooit zou gebeuren, vermoedde ik.

Zo nu en dan deed hij een poging om aan me uit te leggen waar hij mee bezig was en waarom.

‘Het gaat om de toekomst, jongen,’ zei hij dan bijvoorbeeld. ‘Het gaat om jóúw toekomst, jouw veiligheid. Die wil ik bewaken.’

Tja, daar kon ik op zich niet veel tegenin brengen. Altijd goed als je vader je veiligheid wil bewaken, ja toch? Hij moest alleen van mijn schoolleven afblijven als het even kon.

‘We gaan het hier niet over politiek hebben,’ zei meneer

Waarsma. Hij wees naar een leeg tafeltje bijna achter in het lokaal. ‘Daar is een plek voor je, Michiel,’ zei hij.

Ik liep erheen terwijl de hele klas me niet alleen maar nieuwsgierig maar ook onderzoekend bekeek, alsof ik een exemplaar van een onaantrekkelijke diersoort was. Een soort waarvoor je misschien wel moest uitkijken. Rustig laten denken. Ik was eraan gewend. Op mijn vorige school was het stukje bij beetje net zo gegaan.

‘Zo, laten we eens iets gaan doen.’ Meneer Waarsma wreef in zijn handen en iedereen keek weer voor zich. Zelf keek ik opzij naar de jongen aan het tafeltje naast me. Hij had donker haar en grote, donkere ogen. Hij droeg een knalgele sweater en een broek in een kleur groen die pijn deed aan mijn ogen. Hij grijnsde.

‘Ik ben Ref,’ zei hij. ‘Ik ben de jongen met de eeuwige knalkleuren.’

Wat een weirdo. Daar zat ik dan weer naast.

Een dag of drie later begon ik te merken dat de losse mededeling van Jesper invloed had gehad. Er werd op me gelet, in de gang en in de aula. Het viel me op dat leerlingen soms zachter begonnen te praten of er zelfs mee ophielden als ik voorbijkwam. En als ik dan doorliep hoorde ik achter me dat soms mijn achternaam werd genoemd. Bijna niemand sprak me rechtstreeks aan en al helemaal niemand had het tegen mij over mijn achternaam en alles wat erbij hoorde. Ik heette dan wel Bosroode maar ik was er nog maar net. Ik was een vreemde vis in hun vijver. Een vis van een onbekend merk. En dus zette ik mijn onzichtbare stekels op zodat ze op een afstand bleven. Daar ben ik goed in: mijn onzichtbare stekels opzetten.

Maar dan was Ref daar.

Ik vond hem nog steeds een vreemde gast maar ik had ontdekt dat je wel lol met hem kon hebben. Hij leek nergens mee te zitten en dat beviel me wel, al was hij voor de rest anders dan ik. Hij wisselde vaak van stemming. Hij kon heel dromerig zijn, of liever: afwezig. Waar hij was op zo'n moment was dan niet duidelijk. Dan moest je hem dwingend bij zijn naam noemen, meer dan één keer, voor hij reageerde.

'Waar zat je aan te denken?' vroeg ik, en hij antwoordde dat hij ritme in zijn hoofd had.

'Ritme?'

'Je weet wel: tamtada dam tadadam, of dumduduh dudum-dudududuh, dat soort dingen, ritmes.'

'Altijd? Ritmes?'

‘Nee, niet altijd. Soms zijn het kevertjes.’

‘Jóh, kevertjes...’

Hij was anders dan de anderen in de klas, wat zijn kleding betreft bijvoorbeeld. Toch was hij geen buitenbeentje. Ze namen hem zoals hij was al kregen ze soms hoofdpijn van zijn kleurenkeuze. Maar er zat geen kwaad in hem. Ze konden soms bijna minzaam naar hem kijken als hij weer eens een gedachte losliet. Die Ref, dachten ze dan met een glimlach.

En Kaja was er natuurlijk, al was ik er, vooral in het begin, niet zeker van of ze wel wist dat ik er was. Ze bemoeide zich niet met me. Ik moest me inhouden om niet voortdurend naar haar te kijken omdat ze zo mooi was. Wat ze van mijn vader en zijn PNB dacht wist ik dus ook niet. Dat wilde ik ook niet weten.

Ref woonde niet zo ver bij mij vandaan, dus we fietsten soms samen naar school. Soms ook niet omdat hij er een handje van had om nogal laat te komen aanzakken en ik had niet altijd zin om op hem te wachten. Ik houd niet van wachten.

Op een dag tegen het eind van de week liepen we met onze fiets aan de hand over het plein naar de fietsenrekken. We waren voor de verandering ruim op tijd en er waren nog heel wat plekken vrij. Ik zette mijn fiets in een van de bovenrekken en draaide me om naar Ref die naast me een plek had gevonden in het onderste rek.

Opeens stond er een jongen links van me, Marokkaans dacht ik, maar ik was nog niet helemaal op de hoogte van waar iedereen vandaan kwam. Hij deed nog een stap dichterbij terwijl hij zonder iets te zeggen naar me keek. Het was niet de manier van iemand die eens gezellig kennis komt maken.

Ik bleef staan, zwijgend, net als hij. Als hij wat van me wilde

zou hij dat zelf moeten zeggen maar dat deed hij niet. Hij keek alleen maar.

‘Wát is jouw probleem?’ Ik koos voor de aanval.

Het verraste hem, zag ik. Hij opende zijn mond om iets te zeggen maar Ref was me voor. Hij stond naast me en zei, terwijl hij zijn hand uitstak: ‘Hey, Tazim, alles goed?’

‘Ja,’ zei Tazim. Hij keek van me weg terwijl hij Ref een hand gaf. ‘Jij?’

‘Alles helemaal goed,’ zei Ref. ‘Geen probleem.’ Hij gaf me een bijna onmerkbaar duwtje in mijn rug en we liepen langs de zwijgende Tazim naar de half openstaande deur.

‘Wat was dat?’ vroeg ik, toen we in de aula aan een tafeltje waren gaan zitten. ‘Wat moest die gast? Bedreigde hij me nou?’

‘Daar leek het bijna wel op,’ zei Ref. Hij leek niet erg onder de indruk en keek op zijn gemak om zich heen. Alsof bedreiging op zijn school dagelijks werk was.

‘Je hoeft me niet te beschermen.’ Ik maakte me breed. ‘Ik kan heel goed voor mezelf zorgen.’

‘Je zegt het maar,’ zei hij. ‘Ik zag hoe je keek en ik wou alleen maar even verstandig zijn.’

‘Waarom zou hij me bedreigen, trouwens?’

‘Wat denk je zelf? Vanwege je vader natuurlijk.’

Ik had het nog niet één keer met Ref over hem gehad en nu deed hij net of het de gewoonste zaak van de wereld was dat iedereen over mijn vader nadacht. Ik keek om me heen om te zien of er nog meer waren die op me zaten te letten maar daar zag het niet naar uit.

‘Hoezo?’ vroeg ik. ‘Wat heeft mijn vader met mij te maken?’

‘Hij is je vader. Natuurlijk hebben jullie met elkaar te maken,’ zei hij.

‘Thuis misschien,’ antwoordde ik. ‘Maar niet hier op school.’
‘Ja,’ zei hij nadenkend. ‘Ik weet alleen niet of iedereen het daar mee eens is.’

Die avond werd in het NOS-journaal meegedeeld dat Heleen Zilvermunt, fractieleider van de PNB in de Tweede Kamer, had geëist dat er een eind zou komen aan het bouwen van nieuwe moskeeën.

Heleen Zilvermunt was niet zo lieflijk als haar voornaam. Het was een magere vrouw van een jaar of vijftig met een hard gezicht achter een grote bril met een hoekig montuur. Ik zag haar soms op de tv, in de Tweede Kamer of op straat als ze zich, omringd door haar beveiligers, onder het volk begaf om te vertellen waar ze voor of tegen was. Die beveiligers waren nodig, vond de overheid, omdat er mensen waren die het op haar hadden voorzien. Marokkanen bijvoorbeeld, die ze het liefst het land zou uitzetten als ze dat zou kunnen. Dat zei ze dan ook regelmatig.

Mijn vader zei dat hij zelf ook beveiliging wilde omdat zijn hoofd inmiddels bekender was geworden. Maar zover was het nog niet en daar baalde hij van. Misschien binnenkort, want er waren verkiezingen op komst.

Het leek mij helemaal niks, van die gorilla's met brede schouders om hem heen. En stel dat hij dat voor elkaar kreeg, hoe lang zou het dan duren voor ook zijn vrouw en kinderen beveiligd moesten worden? Dan ging ik dus niet meer naar school, dat had ik me al voorgenoemen.

Ik fietste de volgende dag alleen naar school. Ref was te laat of ziek. Ik reed langzaam omdat ik bezig was met nadenken, over Heleen Zilvermunt met haar lelijke rotbril. Over die PNB van haar en van mijn vader en over moskeeën. Of dat er misschien teveel waren en ze dus gelijk had. Ik had persoonlijk geen last van moskeeën en ik wist al helemaal niet hoeveel het er waren. Ik hoopte alleen dat ze er op school met mij niet over zouden beginnen. Daar wilde ik mijn dag niet door laten bederven.

Ik was een van de laatsten toen ik bij school aankwam. Het plein was al zo goed als leeg. Ik zette haastig mijn fiets in het rek, glipte nog net op tijd naar binnen en ging naar wiskunde. Dat dacht ik tenminste.

Ik was tot nu toe, op weg van het ene lokaal naar het andere, vooral achter anderen aangelopen maar nu waren de gangen leeg. Was wiskunde nou in een lokaal ergens boven, ik wist het niet meer. Het oude schoolgebouw leek op een doolhof, met verschillende trappenhuizen en onlogisch aangelegde nauwe gangen. Met volgens mij onnodige hoekjes en deuren die niet werden gebruikt. Ik koos een smalle trap aan het eind van een nogal donkere gang die ik dacht te herkennen. Naar boven, dan naar links en nog een keer naar links. Er lag een nieuwe trap voor me van niet meer dan vijf treden. Ja, daar was ik al vaker geweest. De boogvormige doorgang deed me denken aan een klooster. Boven, aan het eind van een korte gang, was het lichter. Daar moest ik naartoe. Ik ging de treden op en vond mezelf behoorlijk stom. Als ik straks bij wiskunde

aankwam - dat moest toch een keer gebeuren - zou ik moeten zeggen dat ik verdwaald was.

‘Verdwaald? In de stad? In het bos?’

‘Nee hier, op school.’

‘Jongen toch.’

Terwijl ik dat bedacht schoof er een figuur voor het licht dat door een raam aan het eind van het gangetje viel, een donkere schaduw. Ik kon het gezicht niet goed zien maar de gestalte herkende ik. Het was de jongen die me op het plein ook al zwijgend in de weg had gestaan, me alleen maar aankijkend: Tazim. Alsof hij wist welke route ik zou volgen en hij me opgewacht had. Later heb ik gedacht dat dat ook zo was. Hij kende het gebouw als zijn broekzak.

Hij bleef staan, een brede figuur die me wilde tegenhouden. Maar als hij dacht dat hij me bang zou maken zat hij er behoorlijk naast. Ik ging de vijf treden op tot ik bij hem was.

‘Ga eens opzij,’ zei ik.

Hij deed een stap naar voren tot zijn brede gezicht vlak bij dat van mij was. Ik merkte dat hij had gerookt. ‘Bosroode,’ zei hij. ‘Ik haat jou.’

Hij haatte me. Ik had nog nooit een woord met hem gewisseld, ik kende hem niet, hij mij niet, en hij haatte me. Achterlijke moco.

‘En weet je waarom?’

Gelukkig, hij ging het zelf vertellen.

‘Die fokking PNB van jouw vader wil ons kapotmaken.’

De fokking PNB was natuurlijk niet speciaal van mijn vader maar ik was niet van plan om met hem in discussie te gaan.

‘Lul niet,’ zei ik.

‘Dat fokking wijf van die fokking PNB van jouw fokking vader

wil alle Marokkanen weg hebben.’ Hij zei het zacht maar hij beet op het woord ‘fokking’, elke keer voor hij het uitspuwde. ‘Dan ga je toch lekker naar dat fokking wijf van de PNB?’ zei ik. ‘Of naar mijn vader voor mijn part? Ik heb er niks mee te maken. En nu moet ik naar de les.’ Ik wilde langs hem heen lopen maar hij schoof met me mee. ‘Wij willen jou niet op deze school,’ zei hij. ‘Waarom rot je niet op?’

Rot op?

In mijn hoofd raakten twee losse draadjes elkaar. Ik zette mijn handen tegen zijn borst. ‘Flikker zelf op, man,’ zei ik.

Zijn reactie was behoorlijk flitsend voor iemand van zijn lichaamsbouw. Hij greep me bij mijn jack en duwde me met mijn rug tegen de muur. Ik voelde hoe sterk hij was.

‘Wát zei jij?’ zei hij zacht. ‘Wát zei jij tegen mij?’

Op dat moment klonken stemmen van om de hoek, voetstappen in de gang. Dat leidde me af van wat ik wilde doen om me te verdedigen. Tegelijkertijd vernauwden Tazims ogen zich, hij trok me naar zich toe tot onze hoofden elkaar bijna raakten en smet me toen met kracht van zich af voor ik ook maar iets kon doen. Ik klapte met mijn achterhoofd tegen de muur. De gang ontplofte. Ik zakte weg in een zwart gat zonder bodem.

Het eerste wat ik merkte toen ik mijn ogen weer opendeed en mijn hoofd bewoog was dat ik misselijk was en dat ik beter nog even kon blijven liggen. Het tweede was dat er heel ver weg - zo leek het, maar ik zag vlak naast me schoenen en de pijpen van een spijkerbroek - iemand stond die vroeg wat er was gebeurd. Ik tilde heel voorzichtig mijn hoofd iets op en de gang draaide om me heen. Er flitste een pijscheut door mijn hoofd.

‘Michiel?’ Dat was iemand die wist wie ik was, een meisje.

‘Wat is er? Waarom lig je hier?’

Ik draaide mijn hoofd iets naar links en keek omhoog. Het was Kaja. Ze was niet alleen.

‘Ik waarschuw Remco even,’ zei iemand achter haar. Remco was de conciërge.

Kaja hurkte naast me neer. Ik zag de bezorgde blik in haar ogen. Ik haalde diep adem en de misselijkheid trok zich iets terug.

‘Ik ben gevallen,’ zei ik moeizaam.

‘Heb je pijn?’

‘Mijn hoofd.’ Ik probeerde het weer op te tillen. Het ging al iets makkelijker.

‘Maar hoe kun je hier nou vallen?’ Ze keek om zich heen.

‘Wacht even.’ Ik sloot mijn ogen. Ik had tijd nodig om te beslissen wat ik zou zeggen. Alles om me heen was nog nevelig en het gezicht van Tazim kwam en ging weer. De dreiging in zijn ogen stond me nog duidelijk bij. Ik moest bedenken wat ik zou zeggen. Er kwam iemand aan. Heel even dacht ik dat Tazim teruggekomen was maar toen hoorde ik de stem van Remco.

‘Ik glee uit, geloof ik,’ zei ik tegen Kaja. Ik zou het niet over Tazim hebben, in ieder geval niet tegen de conciërge. Tazim was mijn probleem en dat zou ik zelf oplossen. Als ik weer recht op mijn benen stond. ‘Of nee, wacht. Ik struikelde over de bovenste traprede, dat was het. En toen viel ik met mijn hoofd tegen de muur.’

‘Blijf rustig zitten, jochie.’ Remco ging naast Kaja op zijn hurken zitten. ‘Heb je ergens pijn?’

‘Alleen als ik ademhaal,’ zei ik stoer.

‘Kun je gaan zitten?’

Ik knikte, niet te fanatiek, en kwam voorzichtig overeind tot ik met mijn rug tegen de muur zat. De gang bleef op zijn plek.

‘Ben je misselijk?’

‘Niet meer.’

Dat klopte. Ik had niet meer het gevoel dat ik over mijn nek zou gaan. Ik was alleen nog maar draaierig.

‘Ik bel een dokter,’ zei Remco.

‘Dat hoeft niet,’ zei ik en ik stond op. Nou ja, ik probeerde op te staan. De gang die er zo stevig en onwrikbaar uitzag begon opnieuw te draaien, steeds sneller en sneller, tot ik er absoluut geen controle meer over had. Voor de tweede keer ging ik van mijn stokje.

Ze brachten me met de auto van Remco naar de afdeling Spoedeisende Hulp van het Diakonessenhuis. Remco reed voorzichtig maar ik voelde mijn hoofd bij elke hobbel in de weg. Ik lag op de achterbank en op het uiterste hoekje van de zitting zat Kaja. Ze keek naar me, ze had aandacht voor me. Dat was dan weer prettig, zelfs onder deze omstandigheden, al was dit niet de manier die ik bedoelde, niet de manier waarop ze zich met me zou moeten bemoeien. Ze zat daar omdat ze ervoor moest zorgen dat ik bij een onverwachte stop niet van de bank donderde waardoor het allemaal nog veel erger zou worden. Ik was maar matig bij bewustzijn. Ik herinner me van die rit alleen maar dat Remco regelmatig over zijn schouder keek en vroeg of het nog ging. Dan zei Kaja dat het oké was. Ik zag een onuitgesproken vraag in haar ogen, alsof ze zich afvroeg wat ze van mijn ongelukje moest denken. Maar ze vroeg niets aan me.

In het ziekenhuis moesten we lang wachten. Ik zat op een lichtblauw stoeltje en wilde het liefst achterover leunen, met mijn hoofd tegen de muur, maar dat vond mijn hoofd niet goed.

‘Waarom was je daar eigenlijk, bij die trap?’ vroeg Remco op een gegeven moment. ‘Volgens mij moest je bij wiskunde zijn in lokaal 166. Dat is heel ergens anders.’

‘Verdwaald,’ mompelde ik.

‘Verdwaald?’

‘Die school is net een doolhof.’

Meer wilde ik niet zeggen. Daar had ik mijn hersenen voor

nodig en die kon ik maar beter met rust laten. Dat kwam later wel weer.

In het ziekenhuis constateerden ze een hersenschudding maar ze konden er verder niets aan doen. Naar huis, rust houden - voorlopig plat dus - en ik moest het tijd geven. Als ik te snel weer opstond zou het allemaal nog veel langer duren.

En zo lag ik later die dag in bed, met de zonwering omlaag en mijn moeder - weggeroepen uit haar kantoorbaan - als een bezorgde werkbij om me heen.

In het begin hield ik me vooral bezig met slapen, of in ieder geval mijn ogen dichthouden, en voor de rest met naar het plafond kijken. Dat laatste leverde niets op maar slapen ging vanzelf en ik deed het meerdere keren per dag.

Ik had ruim de tijd om na te denken. Ik dacht na over Tazim. Over de dreiging en de woede in zijn ogen. Ik probeerde alvast te bedenken hoe ik hem zou terugpakken, zo breed als hij was. Michiel Bosroode, de jongen die niet over politiek nadacht, maar die de zoon van zijn fokking vader was, zou zich door niemand laten tegenhouden.

Kaja kwam regelmatig langs, in mijn gedachten dan. Ik zag de nadenkende blik in haar grijze ogen. Ik fantaseerde dat ze in het echt op bezoek zou komen. Dat ze naast mijn bed zou zitten en dat we elkaar aankeken. Het begin van iets moois, je wist maar nooit. Ze kwam niet.

En na een paar dagen begon ik me te vervelen.

‘Dat is een goed teken, lieverd,’ zei mijn moeder terwijl ze nog een glas appelsap op mijn nachtkastje zette. Ze zei het op een toon alsof ze een expert was op het gebied van hersenschuddingen. ‘Dat betekent dat je weer opkrabbelt. Heb je al zin in bezoek?’

‘Bezoek?’ vroeg ik. ‘Wie wil er nou bij mij op bezoek komen? Ik ken hier niemand.’

‘Er heeft een jongen gebeld. Hij zei dat hij van school was.’ Ik dacht één belachelijk ogenblik dat het Tazim was die zijn werk wilde komen afmaken.

‘Hij zegt dat hij Ref heet.’

‘O, Ref.’

‘Beetje rare naam, vind ik.’

‘Ref is wel oké,’ zei ik. ‘Die mag komen.’

De volgende dag kwam hij oogverblindend binnen, in een rode broek en een felgele sweater en op lichtblauwe sportschoenen.

‘Je ligt er slecht bij,’ was het eerste wat hij tegen me zei.

‘Dank je wel,’ zei ik. ‘Ik voel me meteen een stuk beter.’

Hij schoof een stoel bij, ging zitten en zei: ‘Ik heb een vraag.’

‘Als die maar niet te moeilijk is,’ zei ik.

‘Nee, het is een makkelijke vraag,’ zei hij. ‘Dat vind ik tenminste zelf.’

‘Kom op dan,’ zei ik.

‘Ik hoorde van Kaja dat je over een traprede bent gestruikeld en ik ben eens even op die plek gaan kijken.’ Hij keek me aan en wachtte even. Ik wachtte en keek terug.

‘Dan komt nu de vraag.’ Hij fronste zijn wenkbrauwen. ‘Hoe krijg jij het voor elkaar om over die trap te struikelen en dan met je achterhoofd tegen de muur te vallen?’

‘Hè?’ Die vraag had ik niet verwacht en ik keek hem verbaasd aan. ‘Hoe bedoel je?’

‘Dus je struikelde over de bovenste tree en voor je viel draaide je je nog even zo dat je met je achterhoofd tegen de muur terecht kwam. Dat kan niet, Michiel.’

Ik keek hem aan en wist niet wat ik moest zeggen.

‘Daar had je iets beter over na moeten denken,’ zei hij.

‘Ik was een beetje in de war.’ Ik probeerde een grijns maar ik was er niet zeker van dat die gelukt was. ‘Gast, ik had een fokking hersenschudding, weet je nog? Ik was duizelig.’

Er stopte een vrachtwagen pal voor ons huis. Ref keek omlaag naar een man die uitstapte en meteen daarna, zo te zien zonder speciale reden, weer instapte.

‘Gek,’ zei hij. ‘Waarom stapt hij nu weer in?’ Ik keek ook. Ik wist het niet.

‘Kijk,’ zei Ref. ‘Nu gaat hij er weer uit.’ Hij wachtte nog even en keek toen weer naar mij. ‘Nou?’ vroeg hij. ‘Wat is er gebeurd?’

‘Ik werd opgewacht,’ zei ik. Ik had geen zin om energie te verspillen met smoesjes. ‘Door Tazim.’

‘En toen?’ Hij keek me ernstig aan.

‘Hij hield me tegen. Hij zegt dat hij me haat. Achterlijk, maar ja.’

‘Ik snap het wel,’ zei Ref.

‘Hè?’ Ik fronste mijn wenkbrauwen. ‘Sta jij nou opeens aan zijn kant?’

‘Dat zeg ik niet. Ik zeg alleen dat ik het snap. Het heeft natuurlijk met je vader te maken.’

‘Ja, Sherlock, zo stom ben ik nou ook weer niet,’ zei ik. ‘Maar dat is toch niet mijn probleem?’

‘Volgens mij wel. Wat heeft Tazim trouwens gedaan?’

‘Hij heeft me met mijn kop tegen de muur gesmeten. Wat dacht jij dan?’

Ref keek me nadenkend aan. ‘Gesmeten?’ zei hij.

‘Ja, hij smeed me van zich af omdat er mensen aankwamen. Kaja in elk geval. Die anderen heb ik niet gezien.’

‘Omdat je naar Kaja keek natuurlijk.’

‘Ik had een hersenschudding zeg ik toch. Dan moet je niet met je hoofd gaan draaien.’

‘En wat zegt zij?’

‘Ze heeft niks gezien. Hij was al weg toen ze bij me kwamen. Niemand heeft het gezien.’

Misschien dacht Tazim dat hij ermee weg kon komen. Ik was benieuwd wat hij zou doen als ik weer op school was. Misschien zou hij me nog een keer opwachten. Ik verheugde me erop. Ik zou me niet meer laten verrassen. Ik zou mijn reputatie op mijn vorige school - Michiel Bosroode met zijn korte lontje - graag weer eens oppoetsen.

‘Wat ga je nu doen?’ vroeg Ref.

‘Op mijn rug liggen en wachten tot ik beter word.’

‘En je vader?’

‘Die weet het niet. Die heeft wel wat anders aan zijn hoofd: de PNB namelijk.’

‘Precies,’ zei Ref. ‘Dat bedoel ik.’

Ik bleef een week thuis, en toen ik daarna de school binnenkwam had ik het gevoel dat ik weer helemaal opnieuw moest beginnen. Eerst maar eens de plattegrond van het gebouw uit mijn hoofd leren, dacht ik. En Tazim in de gaten houden.

Op een dag, aan het eind van de les biologie, net voor de eerste pauze, zei Waarsma tegen me dat hij me even wilde spreken. Ik wachtte bij zijn bureau terwijl het lokaal leegstroomde. Toen de laatste de gang op was gegaan deed hij de deur dicht en kwam naar me toe.

‘Hoe is de eerste tijd hier op school bevallen?’ vroeg hij.

‘O, wel goed,’ zei ik.

‘Het was een start met hindernissen, hè?’ zei hij. ‘Die hersenschudding die ertussen kwam, bedoel ik.’

‘Ja,’ zei ik. ‘Dat was pech.’

‘Ja.’ Hij aarzelde een moment en zei toen: ‘Moet je horen, Michiel. Ik ben je mentor, dus als er iets is of als je vragen hebt kun je altijd naar me toe komen. Dat weet je toch, hè?’

Ja, dat wist ik. Daar was een mentor voor. Het was alleen een beetje raar dat hij dat zo tegen me zei, behalve als hij dacht dat er iets was. Ik zei niets en wachtte omdat ik vond dat hij moest uitleggen waarom hij dat zo nadrukkelijk zei, maar dat deed hij niet. Hij herhaalde alleen dat ik naar hem toe moest komen als er iets was.

‘Oké, Michiel, dat was het. Succes.’ Hij keek naar de deur.

Toen ik buiten was keek ik om me heen of ik Tazim zag. Dat deed ik voortdurend als ik niet in mijn lokaal was. Tazim zat